

Utredning

Status for fugl i områdene Halsøen, Langøra og sjøen utenfor, Stjørdal kommune

**Magne Husby
Per Inge Værnesbranden**

Høgskolen i Nord-Trøndelag
Utredning nr 111

Steinkjer 2009

**Status for fugl i områdene
Halsøen, Langøra og sjøen utenfor,
Stjørdal kommune**

**Magne Husby
Per Inge Værnesbranden**

Høgskolen i Nord-Trøndelag
Utredning nr 111
Avdeling for lærerutdanning
ISBN 978-82-7456-589-0
ISSN 1504-6354
Steinkjer 2009

Forord

Fuglelivet på Langøra er tidligere dårlig undersøkt, og det foreligger ingen ornitologiske rapporter fra området. Det har både fra Stjørdal kommune og fra ornitologer vært tydelig ønske om mer kunnskap, spesielt fordi det foreligger planer for bruk av dette området. Langøra er derfor undersøkt med tanke på hekkende fugl i mai og juni 2009. For å gi en mer fullstendig oversikt over fuglelivet i de innerste deler av Stjørdalsfjorden ved det gamle elveutløpet til Stjørdalselva, inneholder denne rapporten:

- Status for fugl i området Halsøen
- Status for fugl i fjæra og de grunne sjøområdene like vest for Langøra
- Status, spesielt hekkestatus, for fugl på Langøra.

Takk til Anita Husby for assistanse i felt, og til Kjell Arnfinn Aune, Stein Narve Kjelvik, Knut Krogstad og Ingar Jostein Øien for informasjon om observasjoner. Kjell Pedersen takkes for at vi fikk adgang til Forsvarets areal på Langøra. Stjørdal kommune ved Harald Bergmann takkes for økonomisk støtte til gjennomføring.

HiNT, september 2009

Magne Husby

Per Inge Værnesbranden

Sammendrag

Det er tidligere publisert rapporter som gir innsikt i det rike fuglelivet i Halsøen. Denne rapporten gir derfor en oversikt over status for hver enkelt art uten ytterligere kommentarer. For selve Langøra, og for fjæreområdet og de grunne sjøområdene like vest for Langøra, er det tidligere ingen publikasjoner om fuglelivet. Det er derfor forholdsvis detaljerte tabeller som viser antall observasjoner fra disse områdene.

Halsøen er et rikt fugleområde gjennom hele året, først og fremst under vår- og høsttrekk og som overvintringsplass. Hele 175 fuglearter er observert i og ved Halsøen. Derav er det 90 arter som betegnes som vannfugler. Det er påvist at 21 av artene er hekkefugler i området, og ytterligere 25 arter hekker trolig.

Fjæra på vestsida av Langøra og sjøen like utenfor er til dels fuglerike områder. Etter 1980 er det av andefugler maksimaltall på 575 kortnebbgås, 950 grågås, 24 gravand, 69 stokkand, 15 svartand, 16 sjørre, 740 ærfugl og 22 siland. Det er notert 16 vaderarter, hvorav tjeld er mest tallrik med opptil 350 observerte individ. Andre store antall er 114 storskarv, 110 kaie og 450 kråker.

På selve Langøra ble det i arbeidet med denne rapporten gjennomført fem takseringer. Antall par påvist ved undersøkelsene i mai og juni 2009 var 53, noe som er lite for et såpass stort skog, krattskog og fjæreområde. Det ble imidlertid registrert to nye arter for området, nemlig gråfluesnapper og trekryper, og flere av spurvefugleartene fikk oppgradert sin hekkestatus i forhold til tidligere kunnskap. Gulspurv, bokfink og gransanger og gråtrost var de vanligste spurvefuglene som hekket her våren 2009.

Langøra med sine fattige furuskog på sandbunn. Det er spor etter militær aktivitet på området.
Foto: Per Inge Værnesbranden.

Innhold

Side	
Forord	2
Sammendrag	3
Innhold	4
1. Innledning	5
2. Materiale og metode	7
2.1. Undersøkelsesområdet	7
2.2. Innsamling av data	8
3. Resultat	9
3.1. Status for fuglene i Halsøen	9
3.2. Status for fuglene i fjæra og grunne sjøområder like vest for Langøra	13
3.3. Hekkefugl på Langøra	14
4. Diskusjon	17
5. Litteratur	18
Appendiks: Fugleobservasjoner i fjæra og grunne sjøområder like vest for Langøra ...	20

Store felt med rynkeroser på Langøra. Foto: Magne Husby

1. Innledning

De foreligger en del informasjon om fuglelivet i Stjørdalsfjorden gjennom tidligere ornitologiske undersøkelser (Thingstad & Husby 1995, Husby 1996, 1997, 2000, 2007, 2008, Husby & Rindal 2009). På grunn av militært område på deler av Langøra, har dette landområdet sjeldent blitt besøkt av ornitologer. Derfor er kunnskapen om denne delen av Stjørdalsfjorden mangelfull, noe som er uheldig ettersom det foreligger ulike planer for bruk av området.

Det er kjent at trafikkstøy vil kunne ha effekt ut over selve vegen og inn i nærliggende omgivelser. Et økende antall vitenskapelige undersøkelser dokumenterer dette, men bildet er ikke entydig og synes å variere med art. I Nederland er det funnet lavere tetthet i skog av gjøk, ringdue, dvergspett, gulsanger, løvsanger og fuglekonge inntil sterkt trafikkerte veier (> 5000 biler/døgn). Det var 20 – 98 % reduksjon i antall fugler innen 100 – 250m fra veien, men negativ effekt var målbar opp til 1500 – 2800m. I åpent jordbrukslandskap ble negativ effekt målt inntil 3530m fra vegen for arter som skjeand, vipe og sanglerke (Reijnen m fl 1995, 1996). Også hekkeresultatene ble dårligere i områder med trafikkstøy, og hos løvsanger som ble intensivt studert ble populasjonstettheten redusert i et stort område langs vegen (Foppen och Reijnen 1994, Reijnen och Foppen 1994). Bildet er imidlertid ikke entydig. For eksempel ble det funnet dårligere hekkeframgang hos svarthvit fluesnapper langs veg, men ikke hos blåmeis og kjøttmeis (Junker-Bornholdt m fl 1998, Kuitunen m fl 2003), mens antall vadefugler som søkte næring under trekket ikke ble redusert etter bygging av ny veg på Sandfærhus i Stjørdal kommune (Husby 2000b). Langøra er belastet både med fly- og trafikkstøy, noe som derved skulle tilsi mindre fugl enn normalt for et slikt område.

Langøra har imidlertid lite menneskelig ferdsel, og fugler som er sårbare for slike forstyrrelser kan derfor ha funnet seg et friområde her. De fleste fugler oppfatter mennesket som en predator, og mennesker i nærheten kan derfor utløse fluktreaksjon eller aggressjon hos fuglene. De vil derfor bruke tid og energi på å være på vakt mot mennesker og flykte unna hvis vi kommer for nære. Atferdsendring som medfører mindre tid til matsøk og økt energiforbruk kan ha fatale følger i en hektisk hekkesesong. I generelle økologiske lærebøker nevnes vanligvis ikke menneskelig forstyrrelse bare på grunn av nærvær som viktig faktor som kan påvirke fuglepopulasjoner. Ett unntak er en forholdsvis ny bok som heter "Population Limitation in Birds" (Newton 1998). Der er fire av bokas 597 sider viet temaet "Human disturbance". Temaet synes imidlertid å tilhøre et forskningsfelt i økning. I faglitteraturen foreligger en del undersøkelser på fuglenes atferd i forhold til menneskelig nærhet (Burger 1981, 1986, Burger & Gochfeld 1991, Husby 1994, Husby 1997). Lenge før fuglene tar til flukt, bruker de mer tid på vakt og mindre tid på matsøk med mennesker i nærheten. Tidligere undersøkelser er i stor grad konsentrert om lommer, ender, gjess, rovfugler, måkefugler og vadere. Spurcefugler er generelt holdt for å være robuste fugler som tåler en del forstyrrelser, i motsetning til kolonihekkende vannfugler som synes å være mest utsatt (Götmark 1992). Det er imidlertid få undersøkelser på spurcefugl i forhold til menneskelig ferdsel, og en litteraturstudie konkluderer med at undersøkelser omkring spurcefugl er tilnærmet fraværende i litteraturen (Edvardsen & Lund 1996). Undersøkelser i Levanger i 1996 og 1997 tyder imidlertid på at også spurcefugler påvirkes negativt av menneskelig nærhet. Spesielt langs Ekne skogsti avtok antall fugler med økt menneskelig ferdsel sammenlignet med nærliggende kontrollområder som var uten, eller hadde mye lavere ferdsel (Husby 1997). Generelt er faktorer som influerer på fuglers toleranse ovenfor menneskelig forstyrrelse dårlig forstått (Gutzwiller m.fl. 1998).

Langøra er undersøkt tidligere i forhold til botanikk og evertebrater (for eksempel Fremstad m. fl. 2005). Langøra er en sandbanke fra den tida Stjørdalselva hadde utløp her. Strand, kantkratt og skog danner karakteristiske soneringer. Typisk plante i kantkrattet er rynkerose *Rosa rugosa*, som stedvis er ganske ugjennomtrengelig (se bilde s. 4). Skogen er hovedsakelig furu *Pinus sylvestris*, med varierende grad av undervegetasjon (se bilde s. 3). Stedvis er det også en del løvtrær.

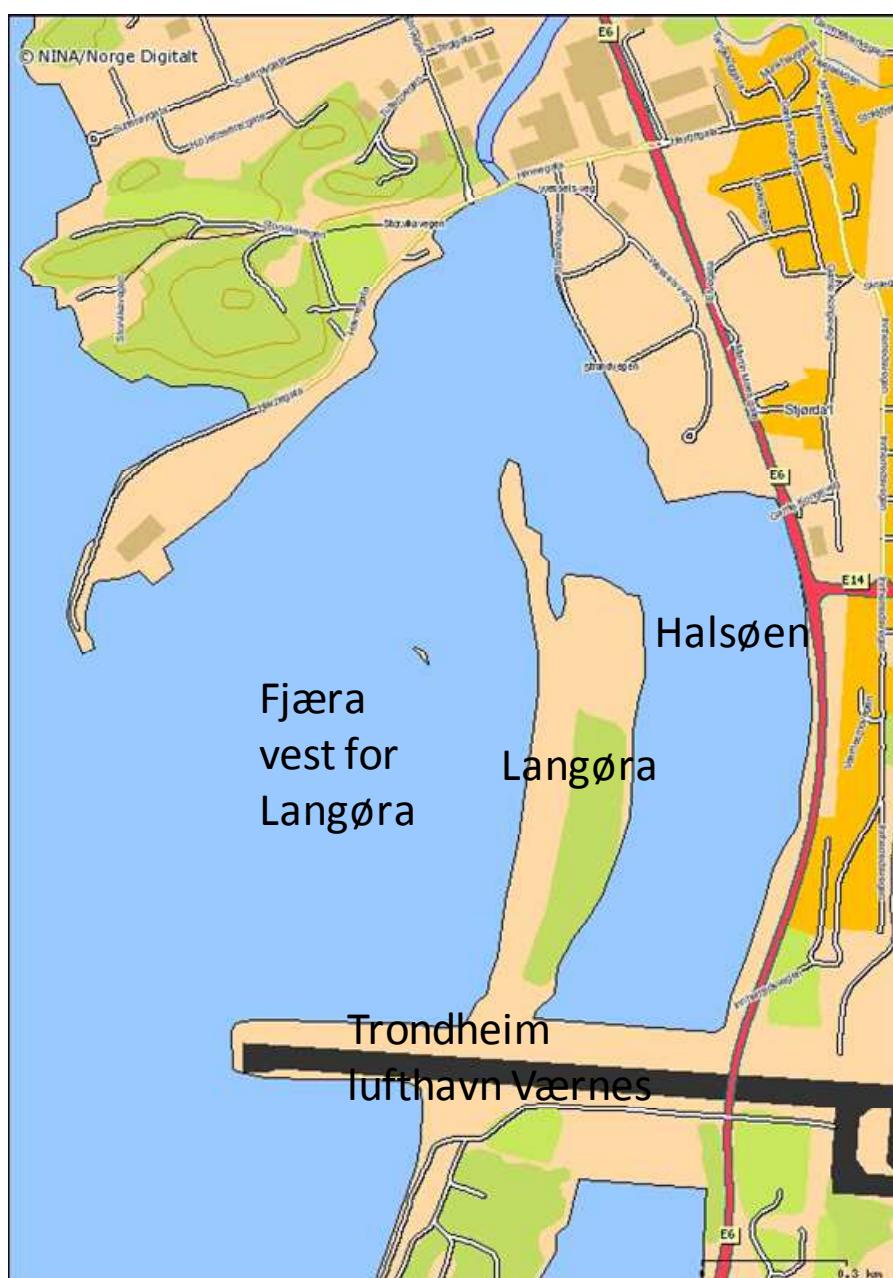

Fjæra og litt av strandenga på vestsida av Langøra 2009. Det var mye spor av oter i området, slik som på dette bildet. Dessuten var det også en del spor etter rev. Foto: Per Inge Værnesbranden.

2. Materiale og metode

2.1. Undersøkelsesområdet

Den delen av Stjørdalsfjorden som er undersøkt her ligger nord for flystripa ved Trondheim lufthavn Værnes, og vest for E6 (Figur 2.1). Langøra er selve landtunga nord for flystripa, mens Halsøen betegner det gamle elveleiet av Stjørdalselva tom, nordspissen på Langøra og bort til småbåthavna som ligger vest for Gråelva som renner ut nord på Figur 2.1. Vest for Langøra er det lang fjære og grunne sjøområder som også er inkludert i denne rapporten. Dette strekker seg fra ca midt på dagens flystripe og rett nordover til utfyllingene øst for havna (Grovt sett ca halvveis mellom full fjære og havnespissen).

Figur 2.1. Oversikt over undersøkelsesområdet. Se teksten over for flere detaljer.

2.2. Innsamling av data

Det er gjennomført fem tellinger av fugl på selve Langøra fordelt på fem dager (Tabell 2.1) i mai og juni 2009. Ellers er det foretatt registreringer av fugl på Langøra fra landområdene omkring gjennom mange år. Sjø og fjæremrådene øst og vest for Langøra er også talt opp gjennom mange år, og noen av resultatene er presentert i denne rapporten.

Fugletellingene i sjø og fjæremråder er utført ved hjelp av teleskop og kikkert, og antall individ av hver enkelt art er notert. Territorielle (og trolig hekkende) fugler på Langøra ble bestemt ut fra syngende hanner ved flere besøk, eller ved at de viste hekkeatferd eller funn av reir, og her er enheten antall par.

Tabell 2.1. Oversikt over datoer for fugleregistreringer på Langøra i 2009.

Dato	12.5	18.5	20.5	25.5	10.6

Oterspor og revespor krysser hverandre på Langøra. Oteren har kommet inn fra venstre i bildet. Foto: Magne Husby

3. Resultat

3.1. Status for fuglene i Halsøen

Tabell 3.1. viser en oversikt over alle fuglearter som er påvist i Halsøen (vann-, fjære- og landområdene helt inntil). Hele 175 fuglearter er observert innen dette forholdsvis lille arealet som Halsøen utgjør, hvorav 90 er vannfugler, mens 46 arter er påvist eller sannsynlig hekkende. Denne artslista er à jour ut juli 2009.

Tabell 3.1. Oversikt over alle fuglearter observert i Halsøen pr. 31. juli 2009, med angivelse av status og hvor vanlige de er.

Tegnforklaring:

T	Trekkservasjoner, observert i trekktiden	<u>Hypighet i den tallrikeste perioden:</u>
O	Overvintring	+
S	Streif (ikke trekk/overvintring)	++
H	Påvist hekkende	+++
h	Sannsynlig hekkende	( )
		Usikker status

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Hypighet
Knoppsvane	<i>Cygnus olor</i>	S	+
Dvergsvane	<i>Cygnus columbianus</i>	S	+
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	TOS	++
Sædgås	<i>Anser fabalis</i>	TS	+
Kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	T	++
Tundragås	<i>Anser albifrons</i>	O	+
Grågås	<i>Anser anser</i>	T	+++
Stripegås	<i>Anser indicus</i>	S	+
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	S	+
Hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	T	+
Ringgås	<i>Branta bernicla</i>	T	+
Snøgås	<i>Chen caerulescens</i>	T	+
Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	H	++
Mandarinand	<i>Aix galericulata</i>	O	+
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	T	++
Snadderand	<i>Anas strepera</i>	T	+
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	TOS	++
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	TOH	+++
Stjertand	<i>Anas acuta</i>	TO	++
Knekkand	<i>Anas querquedula</i>	T	+
Skjeand	<i>Anas clypeata</i>	TS	+
Taffeland	<i>Aythya ferina</i>	OS	+
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	TO	++
Bergand	<i>Aythya marila</i>	TO	++
Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	TOH	+++
Praktærarfugl	<i>Somateria spectabilis</i>	OS	+
Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	TO	++
Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	S	+()
Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	S	+()

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Hyppighet
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	TO	++
Lappfiskand	<i>Mergellus albellus</i>	O	+
Siland	<i>Mergus serrator</i>	TOH	++
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	TO	++
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	O	++
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	S	+
Dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	S	+
Toppdykker	<i>Podiceps cristatus</i>	S	+
Horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	S	+
Havhest	<i>Fulmarus glacialis</i>	S	+
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	OS	++
Silkehøgre	<i>Egretta garzetta</i>	T	+
Gråhøgre	<i>Ardea cinerea</i>	OS	++
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	OS	+(+)
Hønsehauk	<i>Accipiter gentilis</i>	OS	+(+)
Spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>	O	++
Fjellvåk	<i>Buteo lagopus</i>	T	+
Kongeørn	<i>Aquila chrysaetos</i>	S	+
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	S	+
Tårfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	TS	+
Dvergfalk	<i>Falco columbarius</i>	T	++
Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	S	+
Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	S	+
Sothøne	<i>Fulica atra</i>	OS	+
Trane	<i>Grus grus</i>	T	+
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	TH	+++
Dverglo	<i>Charadrius dubius</i>	S	+
Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	TH	+++
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	T	++
Tundralo	<i>Pluvialis squatarola</i>	T	++
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	TOh	+++
Polarsnipe	<i>Calidris canutus</i>	T	++
Sandløper	<i>Calidris alba</i>	T	+
Dvergsnipe	<i>Calidris minuta</i>	T	+ +(+)
Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>	TS	+
Alaskasnipe	<i>Calidris melanotos</i>	T	+
Tundrasnipe	<i>Calidris ferruginea</i>	T	++
Fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	S	+
Myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	T	+++
Fjellmyrløper	<i>Limicola falcinellus</i>	T	+
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	TH	+++
Kvartbekkasin	<i>Numenius minimus</i>	TO	+
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	T	+ (+)
Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago media</i>	T	+
Svarthalespove	<i>Limosa limosa</i>	T	+
Lappspove	<i>Limosa lapponica</i>	T	++
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	T	++
Storspove	<i>Numenius arquata</i>	TO	++
Sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>	T	++
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	Th	+++
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	T	++

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Hyppighet
Skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	T	+
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	T	+
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucus</i>	Th	++
Steinvender	<i>Arenaria interpres</i>	S	+
Svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>	T	+
Tyvjo	<i>Stercorarius parasiticus</i>	S	+
Fjelljo	<i>Stercorarius longicaudus</i>	S	+
Dvergmåke	<i>Larus minutus</i>	S	+
Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>	T	+++
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	TH	+++
Sildemåke	<i>Larus fuscus</i>	TO	++
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	OSH	++(+)
Grønlandsmåke	<i>Larus glaucopterus</i>	S	+
Polarmåke	<i>Larus hyperboreus</i>	S	+
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	OSH	++
Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	S	+
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Th	++
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	Th	++
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	O	++
Alke	<i>Alca torda</i>	S	+
Teist	<i>Cephus grylle</i>	S	+
Alkekonge	<i>Alle alle</i>	S	+
Bydue	<i>Columba livia var. domestica</i>	S	+()
Skogdue	<i>Columba oenas</i>	TS	+
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	TH	+++
Tyrkerdue	<i>Streptopelia decaocto</i>	S	+
Turteldue	<i>Streptopelia turtur</i>	S	+
Kattugle	<i>Strix aluco</i>	S	+()
Hornugle	<i>Asio otus</i>	S	+
Jordugle	<i>Asio flammeus</i>	S	+
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	T	+++
Flaggspett	<i>Dendrocopos major</i>	TS	+()
Topplerke	<i>Galerida cristata</i>	S	+
Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	Th	++
Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	TH	+++
Låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>	T	+++
Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	T	+++
Trepiplerke	<i>Anthus trivialis</i>	T	++
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	T	+++
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	T	++
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	Th	+++
Sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	T	++
Gjerdesmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>	TO	++
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	T	++
Rødstrupe	<i>Erythacus rubecula</i>	T	+
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	T	++
Buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	Th	++
Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	T	++
Svarttrost	<i>Turdus merula</i>	TS	+()
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	TOH	+++
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	T	++

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Hyppighet
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	T	+++
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Sh	+
Gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>	T	+
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	T	++
Hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	T	++
Møller	<i>Sylvia curruca</i>	T	+
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	Th	++
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	TH	++
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	TH	++(+)
Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	T	++
Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	H	++
Gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	h	+
Stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>	S	+
Løvmeis	<i>Parus palustris</i>	Oh	++
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	T	++
Toppmeis	<i>Parus cristatus</i>	S	+
Svartmeis	<i>Parus ater</i>	TSh	+(+)
Blåmeis	<i>Parus caeruleus</i>	TOh	++
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	TOh	++
Spettmeis	<i>Sitta europaea</i>	S	+
Trekryper	<i>Certhia familiaris</i>	h	+
Varsler	<i>Lanius excubitor</i>	S	+
Skjære	<i>Pica pica</i>	OH	++
Nøttekråke	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	S	+
Kaie	<i>Corvus monedula</i>	OH	+++
Kornkråke	<i>Corvus frugilegus</i>	SH	+(-)
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	OSH	+++
Ravn	<i>Corvus corax</i>	S	+
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	TOh	+++
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	OH	++(+)
Pilfink	<i>Passer montanus</i>	S	+
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	TOh	++
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	TO	++
Grønnfink	<i>Carduelis chloris</i>	OSH	++(+)
Grønnsik	<i>Carduelis spinus</i>	Th	++(+)
Bergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>	T	++
Brunsisik	<i>Carduelis cabaret</i>	S	+
Grásisik	<i>Carduelis flammea</i>	TO	++(+)
Polarsisik	<i>Carduelis hornemannii</i>	S	+
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	O	++
Lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	S	+
Snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>	TO	++
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Oh	++
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Th	++
Totalt antall arter		175	
Vannfugler		90	
Hekkende		21	
Sannsynlig hekkende		25	

3.2. Status for fuglene i fjæra og grunne sjøområder like vest for Langøra

Fjæra på vestsida av Langøra og sjøen like utenfor er til dels fuglerike områder. Tabell 3.2. gir en oppsummerende oversikt over fugleartene observert etter 1980. De fleste tellingene er utført av Per Inge Værnesbranden, men tabellen er supplert med observasjoner hentet fra andre rapporter og fra andre personer (se Appendiks). Av andefugler er det maksimaltall på 575 kortnebbgås, 950 grågås, 24 gravand, 69 stokkand, 110 svartand, 16 sjørre, 740 ærfugl og 22 siland. Det er notert 16 vaderarter, hvorav tjeld er mest tallrik med opptil 350 observerte individ. Andre store antall er 114 storskav, 580 gråmåker, 240 svartbak, 75 makrellterner, 110 kaier og 450 kråker. Da det ikke er noen spesifikk publikasjon fra denne delen av Stjørdalsfjorden tidligere, er den detaljerte oversikten i tabell 3.2. tatt med i rapporten.

Tabell 3.2. Observerte arter i fjæra og tilknyttede sjøområder vest for Langøra. Høydhetsgraden er som forklart i tabell 3.1. Appendiks gir detaljert oversikt over mange tellinger i området.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Høydhetsgrad	Maks. antall
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	+(+)	18
Sædgås	<i>Anser fabalis</i>	+	8
Kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	++(+)	575
Grågås	<i>Anser anser</i>	+++	950
Stripegås	<i>Anser indicus</i>	+	1
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	+()	36
Hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	+	1
Ringgås	<i>Branta bernicla</i>	+	1
Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	++	24
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	+	21
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	+()	16
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	++(+)	69
Stjertand	<i>Anas acuta</i>	+	2
Taffeland	<i>Aythya ferina</i>	+	1
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	+	2
Bergand	<i>Aythya marila</i>	+	11
Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	+++	740
Praktærfugl	<i>Somateria spectabilis</i>	+	1
Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	++	83
Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	+()	110
Brilleand	<i>Melanitta perspicillata</i>	+	1
Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	+()	16
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	+	4
Siland	<i>Mergus serrator</i>	++	22
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	+	7
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	++	5
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	+	1
Toppdykker	<i>Podiceps cristatus</i>	+	1
Havhest	<i>Fulmarus glacialis</i>	+	1
Storskav	<i>Phalacrocorax carbo</i>	+++	114
Toppskarv	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	+	1
Silkehøgre	<i>Egretta garzetta</i>	+	1
Gråhøgre	<i>Ardea cinerea</i>	++	20
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	+()	2
Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	+	2

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Hyppighet	Maks. antall
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	+++	350
Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	+	15
Tundralo	<i>Pluvialis squatarola</i>	+	2
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	+(+)	22
Polarsnipe	<i>Calidris canutus</i>	+	8
Sandløper	<i>Calidris alba</i>	+	3
Dvergsnipe	<i>Calidris minuta</i>	+	10
Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>	+	1
Myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	+(+)	50
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	+	1
Lappspove	<i>Limosa lapponica</i>	+(+)	10
Svarthalespove	<i>Limosa limosa</i>	+	4
Storspove	<i>Numenius arquata</i>	++	24
Sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>	+	1
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	+	7
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	+(+)	4
Tyvjo	<i>Stercorarius parasiticus</i>	+	1
Fjelljo	<i>Stercorarius longicaudus</i>	+	1
Dvergmåke	<i>Larus minutus</i>	+	1
Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>	++	85
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	++	45
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	+++	580
Grønlandsmåke	<i>Larus glaucopterus</i>	+	1
Polarmåke	<i>Larus hyperboreus</i>	+	1
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	++(+)	240
Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	+	1
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	+(+)	75
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	+	2
Alke	<i>Alca torda</i>	+	6
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	+	3
Lunde	<i>Fratercula arctica</i>	+	1
Teist	<i>Cephus grylle</i>	+	2
Kaie	<i>Corvus monedula</i>	++	110
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	+++	450
Totalt		69 arter	

3.3. Hekkefugl på Langøra

Tabell 3.3. viser hvilke arter og antall par av hver art som ble påvist hekkende, eller ut fra gjentagende observasjoner og/eller hekkeatferd sannsynligvis hekket på Langøra våren 2009. Det er også inkludert tidligere kjente hekkefunn på Langøra

Tabell 3.3. Maksimale antall par påvist eller sannsynlig hekkende ved de fem tellingene i mai og juni 2009, eller påvist tidligere år på Langøra nord for flystripa på Værnes. Kommentar A gjelder 2009 og B for tidligere år. Rapportørforkortelse i tillegg til forfatterne: BNy – Bård Nyberg. IJØ – Ingår Jostein Øien. KAA – Kjell Arnfinn Aune.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	2009	Tidligere påvist	Kommentar
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	0	1	B: 1 par + kull (2004, 2008)
Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	0	0	A, B: Ungekull etter klekking. 3 kull i 2009 som er likt tidligere maksimaltall for Halsøen
Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	0	5	A, B: Ungekull etter klekking. 5 reir i furuskogen ca 1983 (KAA).
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	0	1	B: Sannsynlig hekking i 1985*
Spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>	0	1	B: Hekket sannsynlig flere år på 80-tallet.(KAA)
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	1	1	B: 1 reir i 1990
Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>	0		B: Hekket Langøra 1948-53 (Haftorn 1971) og 1968
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	0	3	B: 3 reir ca. 1983 (KAA).
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	0	1	B: 1 par hekket 2004 (BNy, MHu)
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	0	1	B: Hekket 1969 (NOF-Stjørdal 2004). 1 par hekket (mislykket pga springflo) 1995 (BNy)
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	1		
Buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	1	1	B: 1 reir ca 1983 (IJØ)
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	6	H	A: Hekking påvist (5 reir)
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	1		
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	2		A: Sang og engstelig atferd
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	6		A: Hekking påvist (ad m/mat)
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	4		A: Hekking påvist (ad m/mat)
Gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	1		A: 1 syngende ind. 10.6. Ny art for området
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	0	1	B: Hekket i kasse 1984 (KAA)
Svartmeis	<i>Parus ater</i>	1		
Blåmeis	<i>Parus caeruleus</i>	0	1	B: Hekket i kasse 1984 (KAA)
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	0	1	B: Hekket i kasse 1984 (KAA)
Trekryper	<i>Certhia familiaris</i>	1		A: To kurtiserende ind. 10.6. Ny art for området.
Kornkråke	<i>Corvus frugilegus</i>	0	Flere	B: Koloni i 1971*
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	2		
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	8		
Grønnfink	<i>Carduelis chloris</i>	4		A. Hekking påvist (reir)
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	4		A: vanskelig art ettersom den streifer mye. Opp til 5 par sett
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	9		
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	1		
Totalt		53		

* Hekkefunn tidligere år:

Havørn: I 1985 ble et havørnpar sett jevnlig på Langøra gjennom hekkesesongen, og hekket sannsynligvis (IJØ, PIV m.fl.).

Kornkråke: En koloni på ca 13 par som hekket ved Gråbrek mølle fram til 1970 (Haftorn 1971), flyttet til Langøra i 1971, hvor de hadde en vellykket hekkesesong. De utgjorde imidlertid en fare for flysikkerheten, og da de kom tilbake i 1972, ble de skremt vekk med signalpistol (Thingstad 1980). Kolonien forlot området og etablerte seg i Trondheim.

Kommentarer:

Antall par påvist ved undersøkelsene i mai og juni 2009 var 53, noe som er lite for et såpass stort skog, krattskog og fjæreområde. Det ble imidlertid registrert to nye arter for området, nemlig gråfluesnapper og trekryper, og flere av spurvefugleartene fikk oppgradert sin hekkestatus i forhold til tidligere kunnskap (Husby & Rindal 2009). Gulspurv, bokfink og gransanger og gråtrost var de vanligste spurvefuglene våren 2009.

Gravanda har tilhold i Halsøen på våren, men forsvinner så og kommer tilbake til området etter at ungene har klekt. Også mange voksne uten unger sees i Halsøen, og 10.6 2009 var det 34 voksne i tillegg til de seks voksne som hadde ungekull på hhv. 1, 3 og 4 unger. Også ærfugl kommer inn i sjøen mot Langøra etter at ungene har klekt, slik det også ble observert 10.6 i 2009. Halsøen er ikke viktig hekkeplass for måker og terner som ellers kan danne store kolonier i denne type områder.

Ved fugleregistreringene våren 2009 ble det sett oter, samt mye oterspor i fjæra og stier innover land på Langøra både på vestsida og østsida. Også revespor i fjæra viser at denne arten patruljerer området på begge sider.

Oterspor på Langøra. Foto: Magne Husby

4. Diskusjon

Halsøen er et område som generelt er rikt på fugl, og artslista inneholder hele 175 arter. De fleste artene er imidlertid knyttet til de grunne sjøområdene og fjærearealene. Det foreligger detaljerte opptellinger av Halsøen over flere år, og delt opp i soner, og slike tellinger bør nå gjentas for å se på hvordan byggingen av ny E6 som nå pågår i området påvirker antall og fordeling av fuglene etter at vegen er ferdig sammenlignet med tilstanden før anleggsarbeidet startet.

Fjæreområdene og de grunne sjøområdene på vestsida av Langøra kan ha betydelige antall av ulike fuglearter. De både raster og henter næring i området. Flytrafikken ser ikke ut til å skremme de rastende fuglene (Husby 2008), men et lite eksperiment med menneskelig ferdsel skremte fugl innover flystripa (Husby 2007). Dette er en problematikk som må vurderes og utforsker nærmere i forhold til flysikkerheten. Utenom dette eksperimentet ble det også ved en anledning observert en grågåsflokk som uforvarende ble skremt opp av personer som var på Langøra, den 13.9.2008. Flokken på ca 950 individer satt i fjæreområdet vest for Langøra, og ble skremt opp av to menn som kom ut av skogen (utstyrt med metalldetektorer). Flokken fløy ut på fjorden mot flystripa, men landet på sjøen, hvor de samlet seg og svømte rolig tilbake til Langøra (Observeert av Per Inge Værnesbranden).

Landdelen som utgjøres av Langøra nord for flystripa på Værnes var forholdsvis fattig på hekkende fugler. Årsakene kan være at det meste av området er av forholdsvis fattig substrat, og med forholdsvis mye furu uten undervegetasjon. Dessuten var det også store områder med rynkeroser og lupiner i så tette bestander at de ikke synes å være spesielt attraktive for fugl. Området er landfast og patruljeres av rev, noe som sikkert har betydning for at det knapt hekker måkefugler og andefugler her. Dessuten er det mye trafikkstøy, noe som har negativ betydning for mange arter.

Grønnfink hekket på Langøra i 2009. Foto: Magne Husby

5. Litteratur

- Burger, J. 1981. The effect of human activity on birds at a coastal bay. *Biological conservation* 21: 231-241.
- Burger, J. 1986. The effect of human activity on shorebirds in two coastal bays in the northeastern United States. *Environmental Conservation* 13: 123-130.
- Burger, J. & Gochfeld, M. 1991. Human activity influence and diurnal and nocturnal foraging of sanderlings (*Calidris alba*). *Condor* 93: 259-265.
- Edvardsen & Lund. 1996. Effekter av militære skytefelt på fuglelivet. En litteraturstudie. Norsk Ornitologisk Forening. Rapport nr. 3-1996.
- Foppen, R. & Reijnen, R. 1994. The effects of car traffic on breeding bird populations in woodland. II. Breeding dispersal of male willow warbler *Phylloscopus trochilus* in relation to the proximity of a highway. *Journal of Applied Ecology* 31: 95-101.
- Fremstad, E., Hanssen, O. & Aagaard, K. 2005. Botanikk og invertebrater på Langøra nord, Stjørdal. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2005-7: 1-16.
- Gutzwiller, K. J., Marcum, H. A., Harvey, H. B., Roth, J. D. & Anderson, S. H. 1998. Bird tolerance to human intrusion in Wyoming montane forests. *Condor* 100: 519-527.
- Götmark, F. 1992. The effects of investigator disturbance in nesting birds. *Current Ornithol.* 9: 63-104.
- Haftorn, S. 1971. Norges fugler. Universitetsforlaget, Oslo. 862 s.
- Husby, M. 1994. Tautra - menneskelig ferdsel og konsekvenser for fuglelivet. Biolog Magne Husby. Rapport nr. 1: 1994.
- Husby, M. 1996. Virkninger av E6 utbygginga på Sandfærhus. Del 1: Ornitologisk rapport og konsekvensvurdering for referanseområdet Halsøen. Statens vegvesen og biolog Magne Husby. Rapport nr. 1: 1996.
- Husby, M. 1997a. Menneskelig ferdsel og virkninger på fugl undersøkt i fire områder i Levanger kommune. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, miljøvernavdelingen. Rapport nr 8 - 1997: 1-31.
- Husby, M. 1997b. Virkninger av E6 utbygginga på Sandfærhus. Del 3: Ornitologisk rapport for Sandfærhus våtmarksområde, og endringer i fuglebestandene de tre første årene etter bygging av ny E6. Statens vegvesen og Biolog Magne Husby. Rapport nr. 2: 1997.
- Husby, M. 2000. Ny E6 gjennom Sandfærhus våtmarksområde: Effekter på fugl. Høgskolen i Nord-Trøndelag, Forskningsrapport nr. 3: 54 s.
- Husby, M. 2007. Eventuell fredning av Vikambukta våtmarksområde i Stjørdal kommune og effekter på antall birdstrikes ved Trondheim lufthavn, Værnes. *HiNT Utredning nr 84*: 1-39.
- Husby, M. 2008. Konsekvenser for fugl ved en forlengelse av flystripa utover fjorden ved Trondheim Lufthavn Værnes. *HiNT Utredning nr 99*: 1-15.
- Husby, M. & Rindal, B. 2009. Anleggsveg langs Trondheim lufthavn, Værnes. Konsekvenser for biologisk mangfold. *HiNT Utredning nr 108*: 1-20.
- Junker-Bornholdt, R., Wagner M., Zimmermann, M., Simonis, S., Schmidt, K.-H. & Wiltschko, W. 1998. Zum Einfluss einer Autobahn im Bau und während des Betriebs auf die Brutbiologie von Kohlmeisen *Parus major* und Blaumeisen *P. caeruleus*. *J.Ornithol.* 139: 131-139. (In German with English summary)
- Kuitunen, M.T., Viljanen J., Rossi E. och Stenroos A. 2003. Impact of busy roads on breeding success in pied flycatchers *Ficedula hypoleuca*. *Environmental Management* 31(1): 70-85.

- Kålås, J. A., Viken, Å. & Bakken, T. (red.) 2006. Norsk Rødliste 2006 – 2006 Norwegian Red List. Artsdatabanken, Norway.
- Newton, I. 1998. Population limitation in birds. Academic Press Limited. 597 s.
- NOF-Stjørdal lokallag 2004. Fuglelivet i Stjørdal kommune – status pr. 01.09.2004. Rapport til Stjørdal kommune. 43 s. (også på: www.nofnt.no/stjordal)
- Reijnen, R. & Foppen, R. 1994. The effects of car traffic on breeding bird populations in woodland. I. Evidence of reduced habitat quality for willow warblers *Phylloscopus trochilus* breeding close to a highway. Journal of Applied Ecology 31: 85-94.
- Reijnen, R., Foppen R., ter Braak C. & Thissen, J. 1995. The effects of car traffic on breeding bird populations in woodland. III. Reduction of density in relation to the proximity of main roads. Journal of Applied Ecology 32: 187-202.
- Reijnen, R., Foppen, R. & Meeuwesen, H. 1996. The effects of traffic on the density of breeding birds in Dutch agricultural grassland. Biological Conservation 75:255-260.
- Thingstad, P. G. 1980: Fly/fugl-problemet ved Værnes flystasjon. Flytrygging nr. 1-1980 (Luftforsvaret).
- Thingstad, P. G. & Husby, M. 1995. Halsøen våtmarksområde og konsekvenser av ny E6-trasé. Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Notat fra Zoologisk avdeling: 1995-2.

Bokfink er forholdsvis vanlig på Langøra slik som i de fleste skoger i Norge. Foto: Magne Husby.

Appendiks: Fugleobservasjoner i fjæra og grunne sjøområder like vest for Langøra.

Oversikt over fugler observert i fjæra og de grunne sjøområdene på vestsida av Langøra. En oppsummering av artene med status og maksimaltall er presentert i Tabell 3.2.

Tabell. Fugler observert i fjæra på vestsida av Langøra og sjøen utenfor. Opplysningene er fra 1980 og ut juli 2009, sortert alfabetisk etter artsnavn og funndato slik at de nyeste registreringer kommer først. Rapportørforkortelser: BNy – Bård Nyberg. ESæ – Einar Sæter. GBa – Georg Bangjord. KAA – Kjell Arnfinn Aune. KK – Knut Krogstad. MSt – Morten Stokke. PGT – Per Gustav Thingstad. PIV – Per Inge Værnesbranden. SNK – Stein Narve Kjelvik. TBo – Tor Bollingmo. THa – Trond Haugskott. TRØ – Tom Roger Østerås.

Art	Detaljer	Funndato	Rapportør	Art	Detaljer	Funndato	Rapportør
Alke	1 ind.	07.02.2009	SNK, KK	Gravand	24 ind.	12.06.2008	PIV
Alke	3 ind.	02.12.1984	PIV	Gravand	1 par	05.08.2007	PIV
Bergand	1 ind.	11.01.2002	PIV	Gravand	1 par	28.03.2005	PIV
Bergand	4 ind.	11.10.1998	PIV	Gravand	3 ind.	23.05.2004	PIV
Bergand	1 hunn	10.04.1990	PIV	Gravand	3 juv.	24.08.1996	PIV
Bergand	1 hann	15.06.1988	PIV	Gravand	1 par	13.05.1992	PIV
Bergand	11 ind.	12.01.1988	PIV	Gravand	9 ind.	23.06.1990	PIV
Brilleand	1 hann	15.04.1979	PGT 1980	Gravand	1 ind.	29.03.1985	PIV
Brunnakke	10 hanner	11.06.1994	PIV	Grønlandsmåke	1 ad.	28.02.1995	ESæ, THa
Brunnakke	21 ind.	23.06.1990	PIV	Grågås	260 ind.	03.10.2008	PIV
Brushane	1 ind.	10.09.2006	PIV	Grågås	260 ind.	25.09.2008	PIV
Dvergmåke	1 juv.	04.09.2004	BNy	Grågås	ca 950 ind.	13.09.2008	PIV
Dvergsnipe	10 ind.	24.09.1987	PIV	Grågås	4 ind.	01.08.2005	PIV
Fiskemåke	1 ind.	28.07.2009	KK	Grågås	126 ind.	29.08.2004	PIV
Fiskemåke	8 juv.	21.07.2009	PIV	Grågås	20 ind.	22.08.2004	PIV
Fiskemåke	5 ind.	19.07.2009	PIV	Grågås	24 ind.	11.10.1998	PIV
Fiskemåke	Ca 15 ind.	16.05.2009	KK	Grågås	13 ind.	08.10.1995	PIV
Fiskemåke	19 ind	14.08.2008	PIV	Grågås	17 ind.	18.09.1993	PIV
Fiskemåke	10 ind.	05.08.2007	PIV	Grågås	12 ind.	09.10.1986	PIV
Fiskemåke	45 ind.	05.05.2007	PIV	Grågås	6 ind.	24.09.1986	PIV
Fiskemåke	2 ind.	10.09.2006	PIV	Gråhegre	1 ind.	28.07.2009	KK
Fiskemåke	10 ind.	21.05.2006	PIV	Gråhegre	3 ind.	13.09.2008	PIV
Fiskemåke	3 ind.	01.08.2005	PIV	Gråhegre	2 ind.	10.09.2006	PIV
Fiskemåke	5 ind.	28.03.2005	PIV	Gråhegre	4 ind.	25.12.1998	PIV
Fiskemåke	1 ind.	25.12.2003	PIV	Gråhegre	4 ind.	17.03.1998	PIV
Fiskemåke	5 ind.	20.03.2003	PIV	Gråhegre	11 ind.	01.01.1998	PIV
Fiskemåke	6 ind.	19.12.1998	PIV	Gråhegre	17 ind.	29.12.1997	PIV
Fiskemåke	1 ind.	05.01.1997	PIV	Gråhegre	18 ind.	14.12.1997	PIV
Fiskemåke	2 ind.	24.12.1996	PIV	Gråhegre	10 ind.	08.11.1997	PIV
Fiskemåke	25 ind.	24.08.1996	PIV	Gråhegre	2 ind.	19.10.1996	PIV
Fjelljo	1 ind.	21.05.2004	BNy	Gråhegre	7 ind.	29.09.1996	PIV
Gluttsnipe	3 ind.	28.07.2009	KK	Gråhegre	9 ind.	08.10.1995	PIV
Gluttsnipe	1 ind.	21.07.2009	PIV	Gråhegre	20 ind.	20.11.1993	PIV
Gluttsnipe	2 ind.	05.08.2007	PIV	Gråhegre	9 ind.	12.09.1992	PIV
Gluttsnipe	3 ind.	10.09.2006	PIV	Gråhegre	12 ind.	10.09.1992	PIV
Gluttsnipe	2 ind.	24.08.1996	PIV	Gråhegre	3 ind.	05.04.1986	PIV
Gluttsnipe	1 ind.	13.05.1992	PIV	Gråhegre	2 ind.	29.03.1985	PIV
Gluttsnipe	4 ind.	11.06.1980	PIV	Gråhegre	18 ind.	02.12.1984	PIV
Gravand	6 ind.	20.06.2009	PIV	Gråmåke	8 ind.	28.07.2009	KK
Gravand	2 ind.	16.05.2009	KK	Gråmåke	13 ind.	20.06.2009	PIV
				Gråmåke	10 ind.	07.02.2009	SNK, KK

Art	Detaljer	Funndato	Rapportør	Art	Detaljer	Funndato	Rapportør
Gråmåke	44 ind.	03.01.2009	KKr	Hettemåke	22 ind.	14.08.2008	PIV
Gråmåke	28 ind.	05.11.2008	KKr	Hettemåke	12 ind.	26.08.2007	PIV
Gråmåke	120 ind.	12.10.2008	PIV	Hettemåke	min. 85 ind.	05.08.2007	PIV
Gråmåke	25 ind.	25.09.2008	PIV	Hettemåke	2 ind.	05.05.2007	PIV
Gråmåke	9 ind.	14.08.2008	PIV	Hettemåke	16 ind.	10.09.2006	PIV
Gråmåke	35 ind.	26.08.2007	PIV	Hettemåke	13 ind.	21.05.2006	PIV
Gråmåke	25 ind.	05.08.2007	PIV	Hettemåke	50 ind. (20 ad - 30 1K)	01.08.2005	PIV
Gråmåke	60 ind.	10.09.2006	PIV	Hettemåke	23 ind.	28.03.2005	PIV
Gråmåke	8 ind. (4 ad - 4 1K)	01.08.2005	PIV	Hettemåke	1 ind.	25.12.2003	PIV
Gråmåke	130 ind.	28.03.2005	PIV	Hettemåke	23 ind.	20.03.2003	PIV
Gråmåke	32 ind.	30.12.2004	PIV	Hettemåke	1 ind.	19.10.1996	PIV
Gråmåke	5 ind.	29.08.2004	PIV	Hettemåke	74 ind.	24.08.1996	PIV
Gråmåke	ca 200 ind.	03.01.2004	PIV	Hettemåke	35 ind.	04.08.1996	PIV
Gråmåke	20 ind.	25.12.2003	PIV	Hettemåke	15 ind.	13.08.1994	PIV
Gråmåke	87 ind.	20.03.2003	PIV	Hettemåke	20 ind.	27.03.1994	PIV
Gråmåke	85 ind.	11.01.2002	PIV	Hettemåke	5 ind.	10.04.1990	PIV
Gråmåke	min 100 ind.	08.12.2001	PIV	Hettemåke	5 ind.	06.04.1987	PIV
Gråmåke	11 ind.	01.01.2001	PIV	Hvitkinngås	1 ad.	04.09.1986	PIV
Gråmåke	320 ind.	19.12.1998	PIV	Hvitkinngås	1 ind.	19.10.2000	MSt
Gråmåke	80 ind.	01.08.1998	PIV	Kaie	12 ind.	05.11.2008	KKr
Gråmåke	75 ind.	01.01.1998	PIV	Kaie	110 ind.	19.12.1998	PIV
Gråmåke	250 ind.	27.04.1997	PIV	Kaie	26 ind.	27.04.1997	PIV
Gråmåke	10 ind.	24.12.1996	PIV	Kanadagås	1 par + pull	12.06.2008	PIV
Gråmåke	55 ind.	19.10.1996	PIV	Kanadagås	1 ind.	21.05.2006	PIV
Gråmåke	54 ind	25.08.1996	PIV	Kanadagås	36 ind.	11.09.2005	PIV
Gråmåke	105 ind.	24.08.1996	PIV	Kanadagås	2 ind.	03.08.1995	PIV
Gråmåke	150 ind	04.08.1996	PIV	Kjøttmeis	1 ind.	03.01.2009	KKr
Gråmåke	6 ind.	21.07.1996	PIV	Kortnebbgås	290 ind.	12.10.2008	PIV
Gråmåke	10 ind.	13.08.1994	PIV	Kortnebbgås	240 ind.	03.10.2008	PIV
Gråmåke	2 ind.	23.04.1994	PIV	Kortnebbgås	ca 575 ind.	06.10.2007	PIV
Gråmåke	46 ind.	27.03.1994	PIV	Kortnebbgås	ca 430 ind.	01.10.2006	PIV
Gråmåke	170 ind.	07.10.1988	PIV	Kortnebbgås	ca 150 ind.	12.11.2005	PIV
Gråmåke	140 ind.	31.10.1987	PIV	Kortnebbgås	ca 138 ind.	23.05.2004	PIV
Gråmåke	580 ind.	12.10.1986	PIV	Kortnebbgås	320 ind.	10.05.2001	PIV
Havelle	2 ind.	05.11.2008	KKr	Kortnebbgås	248 ind.	19.10.1996	PIV
Havelle	min. 83 ind.	11.01.2002	PIV	Kortnebbgås	105 ind.	30.09.1996	PIV
Havelle	min. 20 ind.	08.12.2001	PIV	Kortnebbgås	39 ind.	08.10.1995	PIV
Havelle	20 ind.	26.12.1999	PIV	Kortnebbgås	5 ind.	18.09.1993	PIV
Havelle	ca 25 ind.	25.12.1998	PIV	Krikkand	4 ind.	12.11.2005	PIV
Havelle	7 ind.	01.12.1998	PIV	Krikkand	16 ind.	14.04.1990	PIV
Havelle	2 ind.	17.03.1998	PIV	Krikkand	3 hanner	10.04.1990	PIV
Havelle	15 ind.	01.01.1998	PIV	Krikkand	1 ind.	21.04.1988	PIV
Havelle	25 ind.	05.01.1997	PIV	Krykkje	2 juv	18.08.1989	BNy, TRØ
Havelle	3 ind.	19.10.1996	PIV	Krykkje	1 ad.	24.01.2004	TBo
Havelle	30 ind.	11.10.1992	PIV	Kråke	58 ind.	05.11.2008	KKr
Havelle	16 ind.	30.03.1989	PIV	Kråke	10 ind.	26.08.2007	PIV
Havelle	33 ind.	12.03.1986	PIV	Kråke	75 ind.	30.12.2004	PIV
Havelle	12 ind.	29.03.1985	PIV	Kråke	50 ind.	19.12.1998	PIV
Havelle	14 ind.	02.12.1984	PIV	Kråke	150 ind	29.12.1997	PIV
Havelle	17 ind.	15.04.1984	PIV	Kråke	10 ind.	19.10.1996	PIV
Havhest	1 dødt ind.	16.03.1984	KAA, JSv	Kråke	450 ind	29.03.1985	PIV
Havørn	1 ad.	03.10.2008	PIV	Kvinand	1 ind.	25.09.2008	PIV
Havørn	1 ad.	13.04.2006	PIV	Kvinand	4 ind.	08.12.2001	PIV
Havørn	1 ad.	22.01.2006	PIV	Kvinand	1 hann	22.02.1986	PIV
Havørn	2 ad.	14.12.1997	PIV	Laksand	6 ha + 1 hu	22.02.1986	PIV
Hettemåke	17 ind.	28.07.2009	KKr	Laksand	1 hann	22.12.1985	PIV
Hettemåke	22 ind.	21.07.2009	PIV	Lappspove	1 ind.	20.06.2009	PIV
Hettemåke	7 ind.	19.07.2009	PIV	Lappspove	7 ind.	25.07.2002	PIV
Hettemåke	11 ind.	12.10.2008	PIV	Lappspove	2 ind.	29.09.1996	PIV
Hettemåke	8 ind.	25.09.2008	PIV	Lappspove	1 ind.	04.08.1996	PIV
Hettemåke	10 ind.	13.09.2008	PIV	Lappspove	10 ad.	17.07.1994	PIV

Art	Detaljer	Funndato	Rapportør	Art	Detaljer	Funndato	Rapportør
Lappspove	1 ind.	24.09.1987	PIV	Siland	12 ind.	28.03.2005	PIV
Lomvi	2 ind.	02.12.1984	PIV	Siland	4 ind.	08.12.2001	PIV
Lunde	1 dødt ind.	08.04.1983	KAA	Siland	6 ind.	26.12.1999	PIV
Makrellterne	4 ind.	20.07.1999	PIV	Siland	min. 10 ind.	19.04.1998	PIV
Makrellterne	min. 75 ind.	05.08.1998	PIV	Siland	3 ind.	01.01.1998	PIV
Makrellterne	ca 25 ind.	02.08.1998	PIV	Siland	20 ind.	29.09.1996	PIV
Makrellterne	ca 10 ind.	01.08.1998	PIV	Siland	2 ind.	20.05.1995	PIV
Makrellterne	22 ind.	24.08.1996	PIV	Siland	6 ind.	21.04.1988	PIV
Makrellterne	43 ind.	18.08.1996	PIV	Silkehegreh	1 ind.	16.09.2002	PIV m.fl.
Makrellterne	9 ind.	03.08.1995	PIV	Sjørre	1 ind.	26.12.1999	PIV
Makrellterne	1 ind.	13.05.1992	PIV	Sjørre	16 ind.	28.05.1994	PIV
Myrsnipe	2 ind.	20.05.1995	PIV	Sjørre	10 ind.	12.03.1986	PIV
Myrsnipe	4 ind.	12.09.1992	PIV	Sjørre	15 ind.	15.04.1984	PIV
Myrsnipe	50 ind.	17.08.1991	PIV	Smålom	5 ind.	07.02.2009	SNK, KKr
Myrsnipe	38 ind.	24.09.1987	PIV	Smålom	1 ind.	03.01.2009	KKr
Måsefugler sp.	6 juv	21.07.2009	PIV	Smålom	1 ad + 1 juv	29.08.2004	PIV
Måsefugler sp.	ca 10 juv.	19.07.2009	PIV	Smålom	1 ind.	13.05.1992	PIV
Måsefugler sp.	min. 60	12.08.2007	PIV	Smålom	1 ind.	23.12.1988	PIV
Måsefugler sp.	20 ind.	11.04.1998	PIV	Smålom	1 ind.	15.04.1984	PIV
Måsefugler sp.	11 juv	19.10.1996	PIV	Sotsnipe	1 ind.	03.05.1988	PIV
Måsefugler sp.	17 juv	25.08.1996	PIV	Stjertand	1 par	14.04.1990	PIV
Måsefugler sp.	40 juv	24.08.1996	PIV	Stjertand	1 hunn	14.01.1988	PIV
Måsefugler sp.	ca 100 ind.	03.08.1995	PIV	Stokkand	16 ind.	25.09.2008	PIV
Måsefugler sp.	"flere"	20.05.1995	PIV	Stokkand	15 ind.	13.09.2008	PIV
Måsefugler sp.	3 juv.	13.08.1994	PIV	Stokkand	"Mange"	29.12.1997	PIV
Måsefugler sp.	4 juv.	23.04.1994	PIV	Stokkand	6 hanner	11.06.1994	PIV
Måsefugler sp.	28 juv.	27.03.1994	PIV	Stokkand	57 ind.	11.10.1992	PIV
Måsefugler sp.	20 juv.	31.10.1987	PIV	Stokkand	14 ind.	12.09.1992	PIV
Måsefugler sp.	350-450 ind.	12.10.1986	PIV	Stokkand	12 ind.	10.09.1992	PIV
Polarmåke	1 2K	01.02.1989	PIV	Stokkand	62 ind.	14.04.1990	PIV
Polarmåke	1 1K	27.11.1987	PIV	Stokkand	69 ind.	07.04.1990	PIV
Polarmåke	1 ind.	27.04.1984	Gba	Stokkand	40 ind.	12.01.1988	PIV
Polarsnipe	1 ad	17.07.1994	PIV	Stormåker juv	3 ind.	04.11.2007	PIV
Polarsnipe	8 ind.	17.08.1991	PIV	Stormåker juv	17 ind.	05.05.2007	PIV
Praktærfugl	1 2K hann	30.03.1989	PIV	Stormåker juv	6 ind.	10.09.2006	PIV
Ringgås	1 ad. (østlig rase)	15.06.1988	PIV	Stormåker juv	6 ind.	25.12.2003	PIV
Ringgås	1 1K, vestlig	13.09.1987	PIV	Storskav	2 ind.	28.07.2009	KKr
Ringgås	2 ind.	21.07.1992	PIV	Storskav	7 ind.	09.04.2009	KKr
Rødnebbterne	2 ind.	28.05.1994	PIV	Storskav	5 ind.	07.02.2009	SNK, KKr
Rødstilk	7 ind.	21.07.1996	PIV	Storskav	6 ind.	01.01.2009	SNK
Rødstilk	1 ind.	20.05.1995	PIV	Storskav	114 ind.	22.11.2008	PIV
Rødstilk	4 ind.	17.07.1994	PIV	Storskav	12 ind.	05.11.2008	KKr
Sandlo	min. 4 ind.	05.08.2007	PIV	Storskav	75 ind.	12.10.2008	PIV
sandlo	1 ind.	13.08.1994	PIV	Storskav	14 ind.	03.10.2008	PIV
sandlo	15 ind.	17.08.1991	PIV	Storskav	10 ind.	25.09.2008	PIV
Sandlo	1 ind.	11.06.1980	PIV	Storskav	4 ind.	14.08.2008	PIV
Sandløper	2 ind.	01.08.1998	PIV	Storskav	24 ind.	04.11.2007	PIV
Sangsvane	13 ad + 2 juv	29.12.1997	PIV	Storskav	37 ind.	21.10.2007	PIV
Sangsvane	4 ad	24.12.1996	PIV	Storskav	18 ind.	06.10.2007	PIV
Sidensvans	1 ind.	03.01.2009	KKr	Storskav	4 ind.	26.08.2007	PIV
Siland	1 hann	20.06.2009	PIV	Storskav	2 ind.	12.08.2007	PIV
Siland	1 ind.	16.05.2009	KKr	Storskav	6 ind.	10.09.2006	PIV
Siland	17 ind. (7 par + 3 ha)	09.04.2009	KKr	Storskav	4 ind.	11.09.2005	PIV
Siland	3 ind.	07.02.2009	SNK, KKr	Storskav	3 ind.	11.01.2002	PIV
Siland	1 ind.	07.02.2009	SNK, KKr	Storskav	min. 6 ind.	08.12.2001	PIV
Siland	8 ind.	03.01.2009	KKr	Storskav	2 ind.	25.12.1998	PIV
Siland	5 ind.	22.11.2008	PIV	Storskav	1 ind.	01.12.1998	PIV
Siland	8 ind.	05.11.2008	KKr	Storskav	5 ind.	11.10.1998	PIV
Siland	22 ind.	03.10.2008	PIV	Storskav	3 ind.	13.09.1998	PIV
Siland	1 par	13.04.2006	PIV	Storskav	4 ind.	17.03.1998	PIV
Siland	6 ind.	12.11.2005	PIV	Storskav	4 ind.	01.01.1998	PIV

Art	Detaljer	Funndato	Rapportør	Art	Detaljer	Funndato	Rapportør
Storskav	2 ind.	29.12.1997	PIV	Svartbak	4 ind.	21.07.1996	PIV
Storskav	3 ind.	14.12.1997	PIV	Svartbak	9 ind.	13.08.1994	PIV
Storskav	3 ind.	08.11.1997	PIV	Svartbak	6 ind.	23.04.1994	PIV
Storskav	4 ind.	26.10.1997	PIV	Svartbak	8 ind.	27.03.1994	PIV
Storskav	6 ind.	23.10.1997	PIV	Svartbak	105 ind.	07.10.1988	PIV
Storskav	4 ind.	05.01.1997	PIV	Svartbak	10 ind.	21.04.1988	PIV
Storskav	4 ind.	08.10.1995	PIV	Svartbak	81 ind.	31.10.1987	PIV
Storspove	1 ind.	21.07.2009	PIV	Svartbak	240 ind.	12.10.1986	PIV
Storspove	3 ind.	20.06.2009	PIV	Svarthalespove	4 ind.	13.06.1987	PIV
Storspove	10 ind.	09.04.2009	KKr	Svarthalespove	3 ind.	25.08.1996	BNy, TRØ
Storspove	1 ind.	04.01.2009	PIV	Svarthalespove	1 juv	25.09.2002	BNy
Storspove	1 ind.	05.08.2007	PIV	Sædgás	8 ind.	24.09.1986	PIV
Storspove	16 ind.	13.04.2006	PIV	Taffeland	1 hunn	12.01.1988	PIV
Storspove	24 ind.	18.04.2001	PIV	Teist	2 ind.	13.09.2008	PIV
Storspove	2 ind.	11.04.1998	PIV	Temmincksnipe	2 ind.	28.07.2009	KKr
Storspove	25 ind.	10.07.1992	PIV	Terne sp	5 ind.	13.09.2008	PIV
Storspove	9 ind.	13.05.1992	PIV	Tjeld	87 ind.	28.07.2009	KKr
Storspove	2 ind.	10.04.1990	PIV	Tjeld	144 ind.	21.07.2009	PIV
Storspove	1 ind.	30.03.1989	PIV	Tjeld	51 ind.	19.07.2009	PIV
Storspove	6 ind.	21.04.1988	PIV	Tjeld	72 ind.	20.06.2009	PIV
Stripegås	1 ind.	19.10.2000	MSt	Tjeld	15 ind.	16.05.2009	KKr
Svartand	2 ind.	22.11.2008	PIV	Tjeld	92 ind.	09.04.2009	KKr
Svartand	4 ind.	05.11.2008	KKr	Tjeld	14 ind.	14.08.2008	PIV
Svartand	13 ind.	01.11.2008	KKr	Tjeld	5 ind.	26.08.2007	PIV
Svartand	2 ind.	25.09.2008	PIV	Tjeld	34 ind.	12.08.2007	PIV
Svartand	5 ind.	11.01.2002	PIV	Tjeld	86 ind.	05.08.2007	PIV
Svartand	7 ind.	26.12.1999	PIV	Tjeld	21 ind.	05.05.2007	PIV
Svartand	15 ind.	12.03.1986	PIV	Tjeld	2 ind.	10.09.2006	PIV
Svartand	14 ind.	29.03.1985	PIV	Tjeld	43 ind.	21.05.2006	PIV
Svartbak	5 ind.	28.07.2009	KKr	Tjeld	141 ind.	13.04.2006	PIV
Svartbak	1 ind.	21.07.2009	PIV	Tjeld	83 ind.	01.08.2005	PIV
Svartbak	2 ind.	20.06.2009	PIV	Tjeld	180 ind.	28.03.2005	PIV
Svartbak	1 ind.	16.05.2009	KKr	Tjeld	20 ind.	29.08.2004	PIV
Svartbak	8 ind.	03.01.2009	KKr	Tjeld	110 ind.	23.05.2004	PIV
Svartbak	3 ind.	05.11.2008	KKr	Tjeld	30 ind.	20.03.2003	PIV
Svartbak	11 ind.	12.10.2008	PIV	Tjeld	192 ind.	25.07.2002	PIV
Svartbak	16 ind.	25.09.2008	PIV	Tjeld	90 ind.	20.07.1999	PIV
Svartbak	3 ind.	04.11.2007	PIV	Tjeld	34 ind.	11.04.1998	PIV
Svartbak	7 ind.	26.08.2007	PIV	Tjeld	22 ind.	24.08.1996	PIV
Svartbak	9 ind.	05.08.2007	PIV	Tjeld	150 ind.	04.08.1996	PIV
Svartbak	2 ind.	05.05.2007	PIV	Tjeld	105 ind.	21.07.1996	PIV
Svartbak	7 ind.	10.09.2006	PIV	Tjeld	161 ind.	03.08.1995	PIV
Svartbak	3 ind.	21.05.2006	PIV	Tjeld	10 ind.	20.05.1995	PIV
Svartbak	9 ind.	01.08.2005	PIV	Tjeld	65 ind.	13.08.1994	PIV
Svartbak	19 ind	28.03.2005	PIV	Tjeld	112 ind.	17.07.1994	PIV
Svartbak	2 ind.	30.12.2004	PIV	Tjeld	81 ind.	28.05.1994	PIV
Svartbak	20 ind.	29.08.2004	PIV	Tjeld	26 ind.	23.04.1994	PIV
Svartbak	6 ind.	03.01.2004	PIV	Tjeld	29 ind.	27.03.1994	PIV
Svartbak	3 ind.	25.12.2003	PIV	Tjeld	2 ind.	11.10.1992	PIV
Svartbak	5 ind.	20.03.2003	PIV	Tjeld	Reir m. 1 egg	23.06.1990	PIV
Svartbak	4 ind.	11.01.2002	PIV	Tjeld	138 ind.	14.04.1990	PIV
Svartbak	2 ind.	01.01.2001	PIV	Tjeld	350 ind.	10.04.1990	PIV
Svartbak	21 ind.	19.12.1998	PIV	Tjeld	90 ind.	17.03.1990	PIV
Svartbak	2 ind.	01.12.1998	PIV	Tjeld	300 ind.	21.04.1988	PIV
Svartbak	18 ind.	01.08.1998	PIV	Tjeld	270 ind.	20.04.1987	PIV
Svartbak	16 ind.	27.04.1997	PIV	Tjeld	145 ind.	06.04.1987	PIV
Svartbak	2 ind.	24.12.1996	PIV	Tjeld	80 ind.	31.03.1987	PIV
Svartbak	42 ind	19.10.1996	PIV	Tjeld	87 ind.	05.04.1986	PIV
Svartbak	25 ind.	25.08.1996	PIV	Tjeld	145 ind.	15.04.1985	PIV
Svartbak	65 ind	24.08.1996	PIV	Tjeld	120 ind.	06.04.1985	PIV
Svartbak	50 ind.	04.08.1996	PIV	Tjeld	110 ind.	29.03.1985	PIV

Art	Detaljer	Funndato	Rapportør	Art	Detaljer	Funndato	Rapportør
Tjeld	15 ind.	11.06.1980	PIV	Ærfugl	10 ind.	12.11.2005	PIV
Toppand	1 hunn	08.12.2001	PIV	Ærfugl	ca 130 ind.	04.06.2002	PIV
Toppand	2 hanner	24.12.1996	PIV	Ærfugl	119 ind.	08.12.2001	PIV
Toppdykker	1 ind.	28.05.1994	PIV	Ærfugl	15 ind.	01.01.2001	PIV
Toppskarv	1 juv.	26.10.1997	PIV	Ærfugl	250 ind.	25.12.1998	PIV
Tundralo	1 ad.	05.08.2007	PIV	Ærfugl	1 ind.	01.12.1998	PIV
Tundralo	2 ind.	12.09.1992	PIV	Ærfugl	30 ind.	17.03.1998	PIV
Tyvjo	1 ind.	01.08.1998	PIV	Ærfugl	85 ind.	01.01.1998	PIV
Tyvjo	1 ind.	18.08.1989	BNy	Ærfugl	50 ind.	05.01.1997	PIV
Vandrefalk	1 1K	12.10.2008	PIV	Ærfugl	442 ind.	21.10.1996	PIV
Vandrefalk	2 1K	29.08.2004	PIV	Ærfugl	12 ind.	19.10.1996	PIV
Vipe	15 ind.	04.08.1996	PIV	Ærfugl	100 ind.	29.09.1996	PIV
Vipe	14 ind.	27.03.1994	PIV	Ærfugl	19 ind	21.07.1996	PIV
Vipe	5 ind.	10.04.1990	PIV	Ærfugl	14 ind.	20.05.1995	PIV
Vipe	10 ind.	29.03.1985	PIV	Ærfugl	3 ind.	13.08.1994	PIV
Vipe	22 ind.	11.06.1980	PIV	Ærfugl	6 ind.	11.06.1994	PIV
Ærfugl	16 ind.	28.07.2009	KKr	Ærfugl	108 ind.	28.05.1994	PIV
Ærfugl	47 ind., min 21 juv	21.07.2009	PIV	Ærfugl	45 ind.	30.03.1989	PIV
Ærfugl	8 ind.	07.02.2009	SNK, KKr	Ærfugl	280 ind.	31.03.1987	PIV
Ærfugl	16 ind.	07.02.2009	SNK, KKr	Ærfugl	150 ind	05.04.1986	PIV
Ærfugl	Ca 60 ind.	22.11.2008	PIV	Ærfugl	65 ind	12.03.1986	PIV
Ærfugl	4 ind.	25.09.2008	PIV	Ærfugl	224 ind.	29.03.1985	PIV
Ærfugl	9 ind.	14.08.2008	PIV	Ærfugl	268 ind.	02.12.1984	PIV
Ærfugl	ca 30 ind.	12.08.2007	PIV	Ærfugl	740 ind.	15.04.1984	PIV
Ærfugl	56 ad. + 1 hu m. 2 pull	05.08.2007	PIV				
Ærfugl	96 ind.	10.09.2006	PIV				

Se også Husby 2008.

Lupiner er en innført art i norsk natur, og er derfor svartelistet. Det er store mengder på Langøra.
Foto: Magne Husby